

КОНФЕДЕРАЦИЯ
 НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
 И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
 В БЪЛГАРИЯ
 СЪВЪТ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС
 CONFEDERATION
 OF EMPLOYERS
 AND INDUSTRIALISTS
 IN BULGARIA
 THE VOICE OF BULGARIAN BUSINESS

*Да се решат
в Конституционния съд*

2. 03. 2012

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И
 ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ - КРИБ
 Гласът на Българския бизнес
 Вх. № *910-00-911*
 София *29.02.2012*

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
 Вх. № *2/К.С.2/2012*
 Дата *02.03.2012*

ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

На КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И
 ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КРИБ – ГЛАСЪТ НА
 БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

По конституционно дело № 2 по описа за 2012 година

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По искането на 55 народни представители от 41-то Народно събрание за обявяване на § 2, §3 и § 21 ЗИКТ / обн. ДВ, бр.7/24.01.2012г./ за противоконституционни и несъответстващи на общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които България е страна, изразяваме следното становище:

На първо място, споделяме мнението, че Националният съвет за тристранно сътрудничество / чл. 3 сл.КТ/ е трипартитен орган, включващ представители на държавата и на представителните на национално равнище организации на работниците и служителите и на работодателите, на когото е отредена съществена роля в регулирането на

трудовете и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения, както и въпросите на жизненото равнище. Тези въпроси действително засягат интересите на всички граждани на страната, което налага участниците в този съвет да имат действителни широко представителни функции.

Не споделяме мнението обаче, че атакуваните текстове са противоконституционни и в противоречие с международните договори, по които България е страна.

Промяната в изискванията при установяване на критериите за представителност на национално равнище цели постигането на действителна представителност на синдикалните и работодателските организации, така щото при обсъждането на въпроси от съществено значение за развитието на обществото, да бъдат представени в максимален обем интересите на гражданите, и то по начин, който самите граждани са избрали.

Социалният диалог е многоспектърен и се осъществява на различни нива – регионални, отраслови, в предприятията и др. – и за осъществяването му са създадени законови гаранции.

В националния диалог с оглед на възложените му функции, е необходимо да участват организации, получили доверието на достатъчна част от гражданите, които да ги направят представителни именно на национално равнище.

Съображенията, изложени от народните представители в искането им до КС и отнасящи се до социално-икономическата криза и „нарастваща безработица”, имат общ характер, не се базират на официална статистика и не са правни такива. Следвайки такава логика, може да се стигне и до абсурдния извод, че социален диалог на национално равнище не е необходим, тъй като няма организации, които да го осъществяват.

Не можем да се съгласим, че изискванията към представителните организации на работодателите са завишени **прекомерно**. Понятия като прекомерно, много или малко, нямат нормативно установени критерии и не могат да релевират основания за законност или противоконституционност.

Правнонесъстоятелни и дълбоко неверни са твърденията, че чрез въвеждането на новите критерии се нарушават основни права на гражданите, а именно – свободно да се сдружават в синдикални

организации и съюзи за защита на своите интереси в областта на труда и социалното осигуряване. Както и правото на свободно сдружаване на работодателите за защита на своите стопански интереси / чл. 49 от Конституцията/.

Всички цитирани от искателите международни актове, по които България е страна – Конвенция № 87 на МОТ, Европейската социална харта, Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Хартата за основните права на Европейския съюз и др. – съдържат разпоредби, установяващи правото на гражданите свободно да се сдружават и да създават свои организации, като организират управлението им въз основа на вътрешните си правила и осъществяват дейност без намеса на публичните власти. Такова право е прогласено и чл. 11 на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи.

Не става ясно обаче от съображенията в искането как с приетите изменения в КТ това право се нарушава. Не се създават рестриктивни изисквания, нито предварителни разрешения или каквито и да било намеси от страна на официалните власти при сдружаването на гражданите. От промяната в критериите за представителност не следва и не може да следва създаването на пречки за малките и средни предприятия да се организират в сдружения за защита на своите интереси.

Не се ограничава правото на работодателите за свободно сдружаване за защита на своите стопански интереси чрез изискването за браншови и отраслови структури и предприятия”. **Едното е цел на сдружението, а другото – членство. Какви субекти би могла да обединява една работодателска организация ако не предприятия и отраслови структури, чиито интереси да защитава.**

Съвсем необосновано е твърдението, че новите завишени критерии представляват държавна намеса във вътрешния живот на организациите. Поставянето на изисквания за придобиване на някакво качество е свързано само с него и не касае по никакъв начин съществуването и автономията на сдружението.

Да се приеме обратното, би означавало да се премахнат всички законови регулации в държавата, отнасящи се до обществени поръчки, разрешителни и лицензионни режими и каквото и да било друго.

Недоумение буди и твърдението, че намесата на държавата се осъществява именно чрез завишаването на критериите – при изискване за наличието на

местни органи в една пета от общините не е налице намеса, но при една четвърт е налице!?!; Ако се изисква качеството на юридическо лице да е придобито преди две години, не е налице държавна намеса, но при три години – вече е налице.

Изискването по чл. 35, ал. 1, т. 5 „да не извършва дейности, изрично възложени само на нея със закон или нормативен акт” е определено като „парадоксално”. Като оставим настрана въпросът дали парадоксалността е противоконституционност, трябва да заявим становището си, че тази разпоредба изразява в най-чист вид принципите на трипартиитност в националното сътрудничество. Изпълняването на функции, делегирани от държавата, променят характера на съответната организация и я поставят в привилегировано положение спрямо другите организации от този вид. Изпълнявайки такива дейности, работодателската организация осъществява един вид държавни функции, което се отклонява от изискването тя да представлява и защитава стопанските права и интереси на своите членове наред с другите национално представени организации.

Несериозно е твърдението, че законодателната или изпълнителната власт /правителство или министър/ могат да възложат извършването на някаква дейност, което „автоматично” ще изключи работодателската организация от Националния съвет за тристранно сътрудничество. Такова „автоматично” едностранно възлагане, пък било то и със закон, е конституционно недопустимо. Това вече би представлявало непозволена държавна намеса в дейността на организацията. Възлагането би могло да се състои само със съгласието на организацията, което означава тя да упражни свободно правото си на избор и да реши какъв вид организация желае да бъде. Извършването на несвойствени за работодателска организация дейности променя целите и предмета на дейност на организацията и определя мястото ѝ извън работодателските сдружения.

Сезиралите Конституционния съд народни представители са развили съображения в подкрепа на тезата си за държавна намеса и с обстоятелството, че признаването на представителните организации се извършва от Министерския съвет и на практика правителството ще определи кои организации ще участват в националния диалог. Такова съображение също не може да бъде споделено. Признаването на представителните организации и досега се извършва от Министерския съвет по определен в закона ред и не може логично да бъде обяснено как чрез променените критерии този ред става неприложим. Следва да се има предвид, че в закона са уредени правилата за признаването на представителността, както и че актовете на МС подлежат на съдебен контрол. Но, в случай, че вносителите на искането имат различна

представа за органа, осъществяващ тази дейност, то това е въпрос на нова законова уредба и не е от компетентността на КС.

Съображенията за премахването на плурализма и заменянето му с монополно положение, което щяло да се постигне чрез намаляване броя на национално представените работодателски организации, не са подкрепени с доказателства и са правно ирелевантни. Представителността на национално равнище не се определя механично от броя на организациите, които участват в трипартитния диалог, а в тяхната действителна доказана по съответния ред представителна власт. Изричното поименно посочване на работодателската организация, която единствено щяла да бъде призната за представителна, е некоректно, тенденциозно, и не намира основа в правото изобщо.

Въвеждането на новите изисквания за представителност на национално равнище е обусловено от необходимостта в националния социален диалог да участват субекти с действителна представителна за страната власт, установена при прозрачни нормативно установени критерии. Приетите в този смисъл разпоредби са в пълно съответствие с Конституцията, законите на страната и с нормите на международните актове, по които България е страна.

Считаме, че не са налице и основания за обявяване на противоконституционност на § 21 ЗИДКТ, с който се създава чл. 414а. Обстоятелството, че България е социална и правова държава, която гарантира на гражданите право на труд, не води до извод, че гражданите могат да упражняват това си право както преценят, в нарушение на закона. Въвеждането на отговорност и за работника и служителя, който предоставя работната си сила без сключен договор / каквато съществува за работодателя/, има дисциплиниращо действие относно спазването на трудовото и осигурително законодателство.

С уважение:

Огнян Донеv
Председател

